Uitspraak Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening nr. 2023-0039

(mr. C.A. Joustra, voorzitter, prof. mr. D. Busch, J.C.H. Kars AAG CERA, mr. S.C.H Molin, F.R. Valkenburg AAG RBA, leden en mr. H.C. Dobbelaar-ten Cate, secretaris)

Verzoek ontvangen op	23 januari 2023
Ingediend door	AEGON Levensverzekering N.V., gevestigd te Den Haag, hierna te noemen de verzekeraar
Tegen	de consument
Datum uitspraak	13 september 2023
Aard uitspraak	bindend advies
Uitkomst	beroep ongegrond

Samenvatting

Pensioenverzekering. De consument en haar echtgenoot hebben gevorderd dat de verzekeraar zijn administratie aanpast zodat J. niet langer als begunstigde voor het nabestaandenpensioen wordt aangemerkt. Volgens hen is J. namelijk destijds ten onrechte geadministreerd als 'partner' van de consument. De Commissie van Beroep stelt vast dat niet is gebleken dat J. voldoet aan de voorwaarden die het Pensioenreglement stelt om in aanmerking te komen voor nabestaandenpensioen; J. is geen 'partner' in de zin van het Pensioenreglement. De Commissie van Beroep bevestigt de beslissing van de Geschillencommissie in die zin dat de administratie van de verzekeraar zo wordt aangepast dat J. in de berichtgeving aan de consument en haar echtgenoot niet langer wordt aangemerkt als de (voormalig) partner van de consument en dat eventuele aanspraken van J. jegens de verzekeraar geen invloed hebben op de aanspraken van de consument en haar echtgenoot. De uitspraak heeft geen invloed op de pensioenaanspraken van J. jegens de verzekeraar.

1. De procedure in beroep

1.1 De Geschillencommissie Financiële Dienstverlening (hierna: de Geschillencommissie) heeft in deze zaak op 15 december 2022 een uitspraak gegeven (dossier [nummer], gepubliceerd onder nummer 2022-1067).

1.2 Bij e-mail van 23 januari 2023 heeft de verzekeraar meegedeeld beroep te willen instellen tegen de uitspraak van de Geschillencommissie. Bij beslissing van 16 februari 2023 (gepubliceerd onder nummer 2023-0007) heeft de voorzitter van de Commissie van Beroep beroep opengesteld.

1.3 Het verdere verloop van de procedure blijkt uit:
- de brief met bijlagen van 13 maart 2023 van de verzekeraar met daarin de gronden van het beroep,
- het verweerschrift met bijlagen van 21 april 2023 van de consument,
- de e-mail van 1 mei 2023 van de consument,
- de e-mail van 2 mei 2023 van de consument,

- de e-mail van 3 mei 2023 van de verzekeraar,
- de e-mail van 25 mei 2023 van de consument,
- de pleitnota van 12 juni 2023 van de consument,
- de pleitnota van 12 juni 2023 van de verzekeraar.

1.4 Er heeft geen mondelinge behandeling van dit beroep plaatsgehad omdat de consument en de verzekeraar te kennen hebben gegeven daaraan geen behoefte te hebben. De zaak is op grond van de processtukken behandeld.

2. De procedure bij de Geschillencommissie

Voor het verloop van de procedure bij de Geschillencommissie verwijst de Commissie van Beroep naar de uitspraak van de Geschillencommissie van 15 december 2022.

3. De feiten

3.1 De Commissie van Beroep gaat uit van de feiten die de Geschillencommissie heeft vermeld in de uitspraak onder 2.1 tot met 2.7. De feiten zijn niet betwist en worden voor zover nodig aangevuld met enkele andere feiten die tussen partijen vaststaan. Kort gezegd gaat het om het volgende.

3.2 De consument is tot en met 31 augustus 2002 werkzaam geweest bij haar voormalig werkgever (hierna: de werkgever) en heeft tot die datum deelgenomen aan de door de werkgever aangeboden pensioenregeling. De werkgever heeft het pensioen ondergebracht bij de verzekeraar.

3.3 Het destijds geldende Pensioenreglement 1995 gaf onder bepaalde voorwaarden aanspraak op een nabestaandenpensioen. Art. 3 lid 2 bepaalde:

> "De deelnemer verkrijgt aanspraak op levenslang nabestaandenpensioen voor zijn/haar echtgeno(o)t(e) c.q. partner, zodra deze deelnemer zijn/haar huwelijk c.q. partnerschap aan de werkgever heeft gemeld onder overlegging van de nodige bewijsstukken."

Ingevolge art. 1, aanhef en onder d van het Pensioenreglement wordt onder 'partnerschap' verstaan:

> "de gezamenlijke huishouding die de ongehuwde (gewezen) deelnemer met zijn/haar partner blijkens een notarieel verleden samenlevingscontract gedurende ten minste een half jaar voert; in dit contract dienen enige vermogensrechtelijke aangelegenheden te worden geregeld."

3.4 Het pensioenreglement is op het punt van het nabestaandenpensioen per 1 januari 2002 gewijzigd. Deze wijziging houdt, voor zover van belang, het volgende in. Voor een ongehuwde en/of alleenstaande deelnemer wordt er per 31 december 2001 een tijdsevenredig fictief nabestaandenpensioen vastgesteld. Voor de deelnemer die op of na 1 januari 2002 in het huwelijk treedt c.q. een partnerschap aangaat en waarvoor een fictief nabestaandenpensioen is vastgesteld, geldt dat het fictieve nabestaandenpensioen wordt omgezet in een verzekerd nabestaandenpensioen.

3.5 De werkgever heeft aan de verzekeraar doorgegeven dat J. per 1 november 1998 moet worden aangemerkt als 'partner' van de consument. Dit heeft de verzekeraar in haar administratie verwerkt. In de administratie is verder opgenomen dat het partnerschap op 8 februari 2002 is geëindigd. J. is ook werkzaam geweest bij de werkgever.

3.6 De consument is op 22 maart 2004 een geregistreerd partnerschap aangegaan met haar (huidige) echtgenoot. Dit partnerschap is op 25 mei 2005 omgezet in een huwelijk.

3.7 Bij e-mail van 28 januari 2022 heeft de consument aan de verzekeraar het volgende geschreven:

> "Ik heb van u een brief ontvangen (…).
> Hierin vermeldt u dat ik op 8 februari 2002 ben gescheiden van de heer J. (…).
> Uw informatie is op alle fronten onjuist. De heer J. (…) is op geen enkele manier wettig met mij (…) gehuwd geweest. Ik heb met de heer J. slechts een vriendschappelijke relatie gehad en wij hebben samengewoond. Niets meer en niets minder!
> Ik ben zeer verontwaardigd en verbaasd hoe jullie een koppeling van gegevens/personen maken die totaal niet op feiten gebaseerd is (…).
> Natuurlijk als je samenwoont, sta je op hetzelfde adres ingeschreven, maar dat maakt je nog geen partner van elkaar.
> (…)
> Nogmaals, ik ben zeer verontwaardigd over jullie onzorgvuldige werkwijze en verwacht dan ook direct een verandering van gegevens zodat deze juist vermeld staan bij jullie."

3.8 Bij e-mail van 22 februari heeft de verzekeraar laten weten dat zij onderzoek heeft gedaan naar de registratie. De uitkomst van dit onderzoek is dat de verzekeraar een document heeft teruggevonden waarin de werkgever J. heeft aangemeld als partner van de consument, wat een voorwaarde is voor het verkrijgen van partnerpensioen. Verder is de verzekeraar tot de conclusie gekomen dat de toekenning en afsplitsing van een deel van het partnerpensioen procesmatig correct is gegaan.

4. De klacht en de uitspraak van de Geschillencommissie

4.1 De consument en haar echtgenoot hebben in deze procedure gevorderd dat de verzekeraar in haar administratie J. doorhaalt als partner van de consument. Verder verlangen zij dat de verzekeraar het in de periode 1 november 1998 tot 8 februari 2002 opgebouwde partnerpensioen toekent aan de echtgenoot van de consument.

4.2 De verzekeraar heeft de vorderingen van de consument en haar echtgenoot weersproken.

4.3 De Geschillencommissie heeft geoordeeld dat (a) de verzekeraar haar administratie zodanig aanpast dat J. niet langer wordt aangemerkt als (voormalig) partner van de consument en dat (b) de verzekeraar administreert dat de echtgenoot van de consument per 1 januari 2002 kwalificeert als partner van de consument (in de zin van het Pensioenreglement).

4.4 Ter zake van de beslissing onder (a) heeft de Geschillencommissie overwogen dat de verzekeraar niet heeft aangetoond dat J. kwalificeert als partner in de zin van het Pensioenreglement. Dat de verzekeraar voor de juistheid en volledigheid van zijn deelnemersadministratie heeft vertrouwd op de controles van de werkgever, moet voor haar rekening blijven. Voor de goede orde heeft de Geschillencommissie opgemerkt dat dit oordeel uitsluitend ziet op de rechtsverhouding tussen de consument en haar echtgenoot enerzijds en de verzekeraar anderzijds, en niet op de rechtsverhouding tussen de verzekeraar en J. Laatstgenoemde is immers geen partij in deze procedure en kan dus niet worden gebonden door de uitspraak van de Geschillencommissie.

4.5 Ter zake van de beslissing onder (b) heeft de Geschillencommissie overwogen dat de echtgenoot van de consument tot 1 januari 2002 niet kwalificeerde als 'partner' in de zin van het Pensioenreglement 1995. Als gevolg van de wijziging van het Pensioenreglement per 1 januari 2002 heeft hij evenwel over de periode 1 januari 2002 tot 1 september 2002 (datum einde dienstverband van de consument) wel aanspraak op partnerpensioen.

5. De beoordeling van het beroep

5.1 Het beroep van de verzekeraar is uitsluitend gericht tegen de beslissing van de Geschillencommissie dat de verzekeraar haar administratie zodanig aanpast dat J. niet langer wordt aangemerkt als (voormalig) partner van de consument. Verder is het beroep alleen gericht tegen de consument, en niet tegen de echtgenoot van de consument.

5.2 De verzekeraar heeft aangevoerd dat het haar onduidelijk is hoe zij kan voldoen aan de uitspraak. Immers, enerzijds moet J. in haar administratie worden geschrapt als voormalig partner van de consument en anderzijds is J. niet gebonden aan de uitspraak en kan hij dus wél rechten ontlenen aan diens registratie als voormalig partner van de consument. Verder heeft de verzekeraar aangevoerd dat het de werkgever is die doorgeeft wanneer een deelnemer een partner heeft die in aanmerking komt voor het nabestaandenpensioen en dat de verzekeraar op dit punt enkel als administrateur fungeert, van wie niet kan worden verlangd dat zij de juistheid van de verstrekte gegevens controleert. Tot slot heeft de verzekeraar aangevoerd dat J. wel degelijk is aan te merken als voormalig partner van de consument.

5.3 De Commissie van Beroep oordeelt als volgt.

5.4 Het Pensioenreglement bepaalt dat een partner van een deelnemer aanspraak verkrijgt op nabestaandenpensioen indien sprake is van een huwelijk dan wel een 'partnerschap' in de zin van het Pensioenreglement. Onder 'partnerschap' wordt verstaan: de gezamenlijke huishouding die de deelnemer met haar partner gedurende ten minste een half jaar voert en die moet blijken uit een notarieel verleden samenlevingscontract; in dit contract dienen enige vermogensrechtelijke aangelegenheden te worden geregeld.

5.5 Het is in deze procedure niet gebleken dat de 'relatie' tussen de consument en J. op enig moment heeft voldaan aan de vereisten van het Pensioenreglement. De Commissie van Beroep kan dan ook niet vaststellen dat J. in die zin de partner van de consument is geweest. Dat de consument en J. gezamenlijk twee huurhuizen hebben bewoond en daarna gezamenlijk een huis hebben gekocht en bewoond, doet hieraan niet af. Deze omstandigheden zijn immers niet van belang voor het antwoord op de vraag of J. kan worden aangemerkt als partner van de consument in de zin van het Pensioenreglement. Kortom, de Geschillencommissie heeft terecht geoordeeld dat niet is gebleken dat J. kwalificeerde als 'partner' in de zin van het Pensioenreglement.

5.6 Daarbij is nog het volgende van belang. Vast staat dat het de werkgever van de consument is geweest die aan de verzekeraar heeft doorgegeven dat J. de partner van de consument was. De Commissie van Beroep is van oordeel dat van de verzekeraar in beginsel niet kon worden verlangd dat zij dergelijke informatie controleert; zij mag afgaan op de door de werkgever verstrekte informatie. In dit geval is het immers de werkgever zelf die de financiële gevolgen (premiebetaling) draagt van de aanmelding van J. als partner van de consument. Het kan verder in het midden blijven waarom de werkgever heeft besloten om J. als partner aan te melden. Het antwoord op die vraag zou in het kader van de onderhavige procedure hooguit van belang kunnen zijn als zou moeten worden aangenomen dat de aanmelding met medeweten en instemming van de consument heeft plaatsgevonden, omdat dan niet valt in te zien waarom de consument zou kunnen verlangen dat J. wordt geschrapt als (voormalig) partner van de consument. De Commissie van Beroep is echter van oordeel dat op basis van de stellingen van de verzekeraar niet aannemelijk is geworden dat die situatie zich hier voordoet. De consument en haar echtgenoot konden dan ook ermee volstaan erop te wijzen dat J. volgens het Pensioenreglement geen partner van de consument is geweest.

5.7 Nu in deze zaak vaststaat dat J. geen partner van de consument is geweest, geldt dat J. ook niet als zodanig kan worden aangemerkt in de rechtsverhouding tussen de consument en de verzekeraar. De consument heeft er gerechtvaardigd belang bij dat de verzekeraar in de berichtgeving aan de consument en haar echtgenoot J. niet aanmerkt als de (voormalige) partner van de consument. Dat kan, in de gegeven omstandigheden die de consument uitvoerig heeft toegelicht, emotioneel (zeer) belastend zijn voor de consument. De eisen van redelijkheid en billijkheid die de rechtsverhouding tussen de verzekeraar en de consument mede beheersen, brengen in dit geval met zich dat de verzekeraar zich ervan dient te onthouden om J. in de berichtgeving aan de consument en haar echtgenoot aan te merken als (voormalig) partner van de consument.

5.8 Verder is in dit geval van belang dat – zoals ook de Geschillencommissie heeft overwogen – een beslissing in het geschil tussen de consument en haar echtgenoot enerzijds en de verzekeraar anderzijds, niet van invloed is op de rechtsverhouding tussen de verzekeraar en J. omdat laatstgenoemde geen partij is in deze procedure. J. kan dus niet worden gebonden door de uitspraak van de Geschillencommissie of de Commissie van Beroep. Dit heeft tot gevolg dat in de verhouding tussen J. en de verzekeraar, J. aanspraak blijft houden op het aan hem toegekende nabestaanden-pensioen voor zover dit uit het Pensioenreglement volgt. De verzekeraar zal hem in zoverre dan ook – louter administratief – mogen blijven aanmerken als de voormalig partner van de consument.

5.9 Uit dit alles volgt dat de Commissie van Beroep de beslissing van de Geschillencommissie zal handhaven, in die zin dat deze beslissing aldus moet worden begrepen dat de administratie van de verzekeraar zo wordt aangepast dat J. *in de berichtgeving aan de consument en haar echtgenoot* niet langer wordt aangemerkt als de (voormalig) partner van de consument en dat eventuele aanspraken van J. jegens de verzekeraar geen invloed hebben op de aanspraken van de consument en haar echtgenoot. De verzekeraar heeft niet, althans niet voldoende gemotiveerd, toegelicht dat een dergelijke aanpassing van de administratie onmogelijk of onwerkbaar zou zijn.

6. De beslissing

De Commissie van Beroep:

bevestigt de uitspraak van de Geschillencommissie voor zover aan het oordeel van de Commissie van Beroep onderworpen.